

CHRONICLE

NOVINY PRAŽSKÉHO STUDENTSKÉHO SUMMITU
PRAGUE STUDENT SUMMIT NEWSPAPER

XXIII. ROČNÍK
10. BŘEZNA 2018

07.

BEZPEČNOST A KONFLIKT

Kdo je válečným zločincem?

s. 04

BEZPEČNOST A KONFLIKT

Pyrrhovy sankce? Ne tak docela

s. 05

ČESKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ

Český liberalismus

s. 15

Kim Cowan: 'We are built on the similar democratic foundation'

When someone says "Canada", what should I imagine beyond usual stereotypes?

I think there is a lot more to Canada than hockey, nature and cold weather. We are a country of invention, Canada is known for its inventions, such as telephone, insulin or basketball. People may not be aware of the number of Canadian actors they see in Hollywood films. We are not only bilingual (English and French) but 20 % of Canadians are foreign-born and there are 200 languages spoken in Canada. So we are very diverse that way.

But the social cohesion in Canada is quite strong, isn't it? Do you think that being bilingual helps you to adjust to multiculturalism?

The French and the English basically settled our country. Of course, these first nation people were there first. We have a long-standing history of bringing other immigrants as well. In the early 1900s, many immigrants came from Europe for economic reasons to populate our country. We have history of bringing in very diverse people of different ethnic backgrounds over the years – and that has helped to build our multicultural fabric. Our multicultural policy has been put in place in 1971 by Prime Minister Pierre Trudeau. It is a part of our institutions.

Does Canada have a recipe how to make multiculturalism work in other countries?

The multicultural model in Canada had its ups and downs. We have not always been open to all people. We went through a dark period when we did not allow people from different countries to come or treated them differently. Multiculturalism is a work in progress. But most Canadians really believe that immigration, multiculturalism and diversity are positive things. Canada brings in 300 thousand migrant a year and 62 % are economic. They have been identified to be contributing somehow as a labour force. They have either certain skillset that our country needs or

they do the work that Canadians don't want to do. The Canadian medias are positive about multiculturalism, politicians agree that multiculturalism is positive. Political parties send a message that immigration is something we need. We have an aging population and low birth rates and immigration helps to address these gaps.

In the light of last year's anniversary, how do Canadians reflect their own history and traumas?

Yes, Canada celebrated 150 years of existence. I feel we are looking more at who we are as Canadians now and what makes us Canadians. It was more forward looking. We have much shorter history than you. And there might not be such need to look back. For me, there is an identity question. Are we English? Are we French? When there are so many cultures, how can we define our identity?

Are Canadians more similar to Americans or to Europeans?

I think we have similarities with both. In respect to the US, they are our southern neighbour, we have vacations in the other country. They are the biggest trade partner, we of course watch American movies, we share English language. We are of course proud to distinguish ourselves as Canadians. In respect to Europe, we are a country of immigrants and a lot of them came from Europe. So we have taken on European traditions, political systems.

Human rights protection has been the Czech policy in international affairs for a long time. Is Vaclav Havel known to Canadian politicians?

I would say yes. Václav Havel is well-known among politicians. He visited Canada right after he became president and again in 1999, when he gave a very famous speech that received a standing ovation in the Canadian parliament.

POKRAČOVÁNÍ NA →

s. 03

ÚVODNÍK

Vážené velvyslankyně, vážení velvyslanci,

za okny se line panorama stověžaté Prahy a po chodbách klapou podpatky lodiček a oxfordek. Kongresovým centrem Praha se nese nervózní atmosféra, harmonogram jednání je nabitý a v následujících třech dnech budete debatovat, argumentovat a přemýšlet.

Atmosféra New Yorku se na několik dní přenesla sem do Prahy a vy se nyní nacházíte na půdě OSN. Půdě, kde každý stát, i ten sebemenší, může být slyšet a která vznikla ne proto, aby donesla lidstvo do nebe, ale aby ho zachránila před peklem. Nebude to snadné, nebudete se shodovat a často budete frustrování, ale nikdy se nesmíte nechat unést dojmem většiny a nevyslechnout si názor protistrany. Vždy se musíte pokusit nalézt kompromis a nezapomenout, že být k přijetí dokumentu vám většina stačí, k míru je potřeba střední cesta. Většina stačí k násilí, k míru je potřeba spolupráce všech.

Na půdě OSN se potkávají nejrůznější kultury, a všechny mají stejný hlas. Stejně tak to funguje i v Radě EU a v NATO. Mezinárodní organizace jsou jedinečným prostředím, při jejichž jednání by hypoteticky neměla existovat nerovnost. Tak to samozřejmě v realitě nefunguje a vy sami si během kuloárních jednání vyzkoušíte, že každý disponuje jinými zdroji, které mu dávají jinou vyjednávací sílu. Ale hlas mají všichni jenom jeden a bylo by pošetilé jeho význam zpochybňovat.

V následujících dnech budete řešit problémy, s nimiž si lámou hlavy i ti nejmoudřejší z moudrých. Nebuďte proto přehnaně sebevědomí, berte následující dny jako velkou intelektuální výzvu a žádný návrh jen tak nesměte ze stolu. ■

Linda Coufalová

zástupkyně šéfredaktora Chronicle

VÍTĚZ ESEJISTICKÉ SOUTĚŽE S MUP

Čína a její mocenské ambice

Působivý výkon čínské ekonomiky v posledních letech a s ním spojený vzestup ČLR jako vojenské moci přivádí světové společnosti k úvaze, jaké geopolitické důsledky může tento vývoj mít a jaké cíle ČLR sleduje. Tato debata bohužel často přehlíží základní geopolitické skutečnosti.

Jako stát výrazně závislý exportu vnímá ČLR jako hlavní imperativ zajištění přístupu k významným námořním trasám. Pohled na mapu přitom naznačuje, že přírodní podmínky pro Čínu nejsou příliš výhodné. Trasy mezi ČLR a zbytkem Eurasie vedou skrze Tchajwanský průliv, Jihočínské moře a Malacký průliv. Případní konkurenti ČLR tedy mají dostatek příležitostí, aby čínským lodím přístup ke zbytku Eurasie buď ztížili, nebo dokonce zablokovali. Nejedná se pouze o případnou hrozbu ze strany Japonska či Filipín (nebo v případě Malackého průlivu ze strany Malajsie, popř. Singapuru). Nedílnou veličinou je přítomnost amerického námořnictva v regionu, a to včetně letadlových lodí. ČLR s těmito potenciálními hrozbami počítá a podniká kroky, jež jí mají umožnit v případě takové eventuality svou zranitelnost zmírnit. Velkou pozornost vzbudily operace na Spratlyho ostrovech (a v menší míře na Paracelských ostrovech), jež si ČLR nárokuje a upravuje některé z nich k vojenským účelům. Konfrontace s Filipíny z léta 2012 a obsazení Měčiny Scarborough čínskými silami vyvolalo obavy o případné ohrožení Filipín. Ve Východočínském moři pak třetí plochu mezi Čínou a Japonskem představuje Souostroví Senkaku (Tiao-jü-tao), v jehož okolí se nacházejí údajné rezervy nerostných surovin a jež se shodou okolností nachází v průniku výlučných ekonomických zón obou zemí.

Ačkoli se tyto aktivity jeví jako hroživé a jsou často označovány jako nelegální, představují ze strany ČLR krok povětšinou defenzivní. Tato skutečnost však zbytek jihovýchodní Asie příliš neuklidňuje – pokudli, co může být použito k agresi, musí být

nazíráno jako hrozba. Spojené státy (jež mají s Filipíny a Japonskem smlouvu o garanci obrany, která se dle Trumpovy administrativy vztahuje na ostrovy Senkaku) pak cítí potřebu čínskému chování čelit v zájmu zachování své pozice jako nejsilnější námořní moci v Asii.

Často diskutována je také činnost ČLR v Africe a Latinské Americe. V těchto regionech se však Čína omezuje na zajištění přístupu k nerostným surovinám, na jejichž importu je závislá. Ačkoli tato partnerství poskytují Číně určitý vliv, je třeba je brát s rezervou – ČLR nemá zájem ani kapacitu vojensky se projevovat na cizích kontinentech. Základna v Džibutsku, jež ČLR zajišťuje přítomnost u důležitého průlivu Bab-al-Mandeb, na tom nic nemění.

Posledním, často skloňovaným, tématem je projekt One Belt, One Road, série megaprojektů zaměřených na budování infrastruktury, obzvláště v Asii. Projekt je motivován především potřebou ČLR hledat alternativní obchodní stezky (s trochou odvahy bychom jej mohli také označit za prostředek k recyklaci obchodního přebytku), potenciální logistické, politické a ekonomické potíže jsou však takové, že je třeba projekt nazírat se zdravou dávkou skepse. Výjimku může tvořit Myanmar, kde ČLR kultivuje vztahy finanční pomocí stabilizací země pomocí tlaku na separatisty působící na severovýchodě země. Myanmar poskytuje ČLR v případě úspěchu přístup k Indickému oceánu a zbavuje ji závislosti na Malackém průlivu.

Závěrem jen poznamenejme, že relevance výše uvedeného se pochopitelně odvíjí od aktuálních geopolitických skutečností a může se s postupem času změnit. Prozatím však ČLR sleduje defenzivní cíle, jakkoli asertivně se při tom jeví. ■

Jakub Tabášek

Čína, UNSC

Autor vítězné eseje se s tématem dobře vyrovnal, ovšem neubráníl se chybám, které se často objevovaly i v přijímacích esejích. Ačkoli vhodně zvolil témata, kterým se věnoval, jejich prostor v textu byl značně nerovnoměrný už na první pohled, při bližším čtení zjistíme, že třetí odstavec vlastně rozvíjí myšlenku druhého, zatímco pátý se věnuje dvěma odlišným. Velký prostor přitom získaly postoje jiných států a obecné konstatování situace bez hlubšího rozboru toho, co to implikuje právě pro Čínu. Na závěr jen doplníme, že závěr by měl shrnout hlavní myšlenky eseje.

ROZHOVOR

Kim Cowan: 'We are built on the similar democratic foundation'

POKRAČOVÁNÍ Z TITULNÍ STRANY

Well, he received those a lot.

I am sure he did. But what he stood for – democracy, human rights – is important for Canadians as well. He has a legacy. He received an honorary doctorate from York University in 1982 and in 2004 he was awarded with the Honorary Companion of the Order of Canada, the highest Canadian state award. And last June there was a bust of Václav Havel that was donated to the University of Manitoba. It was inaugurated last summer. His legacy is something the Canadians can relate to.

What exactly does Canadian government do to support human rights globally?

There are human rights issues everywhere and no one has a perfect record. Our Prime Minister gave a speech at the UN General Assembly last summer where he talked about our First Nations' issues. There are many socio-economic gaps between the First Nation Canadians and other Canadians so we are working to amend this. Our biggest lesson learned is that diversity can be a positive thing. Canada is so diverse and this is one of the messages we try to promote globally. During the migrant crisis, it is important to show that diversity can be beneficial. Inclusion, diversity, taking steps against discrimination, also of women, LGBT, generally minority groups. Here in the Czech Republic we promote these ideas. Our ambassador is very interested in women's issues and gender equality. We have been doing some work with the Czech NGOs working on women issues to better understand the issues here and promote things like women in Parliament and gender equality. We are working on a feminist foreign policy in Canada. Last year, we approved a feminist international assistance policy which means that all our development cooperation work must have a gender-equality angle to it.

There are other general issues of course. Canada runs the Iran resolution in the UN every year, we are keeping an eye on the issues in Venezuela.

How exactly does Canada fight climate change?

We recognize the huge challenges of climate change, particularly in Canada's north. We ratified the Paris Treaty in October 2016. We have adopted The Pan-Canadian Framework on Clean Growth and Climate Change. The idea behind it is to grow our economy while respecting our environment. In our trade agreements such as CETA we are building in environmental safeguards, it is called progressive trade. We believe we can have economic growth and also be smart about the environment.

How would you compare Canadians and Czechs as people?

We have a lot of similarities. We both seem to enjoy nature and winter. We have hockey in common. Canada has for example a population of 100 thousand Czech Canadians.

Kim Cowan

RADOVÁ NA VELVYSLANECTVÍ

KANADY PRO ČESKOU REPUBLIKU

Pracuje pro kanadské ministerstvo zahraničních věcí. V současné době působí v Praze jako radová na oddělení pro politické a ekonomické vztahy a veřejnou diplomacii. Vystudovala mezinárodní rozvojová studia a sociologii. ■

What should we borrow from Canada and its political system?

Both our systems have pros and cons. They are shaped by our history, values and culture. We both have traditions of democracy, peace, rule of law and human rights, which is important. Canada in the 1990s played a role in the Czech Republic. We provided technical cooperation with respect to the economic and social transformation. I believe we are built on the similar democratic foundation.

That brings us to voting. How to help young people fulfill their potential? And how to get them interested in politics, by lowering the active voting right?

Engaging youth is extremely important. One of the themes of our country's 150th anniversary was youth. Canada is very aware of the importance of education, encouraging youth to participate. In Canada, the reform of the electoral system is a very big process, it involves agreement among territories and provinces. It is key to encourage youth to be involved. It is important to educate young people about politics and what the parties are saying. Education is key. Students should learn about their civic role and about our political system in school. Voting is a privilege. It is what makes democracy work: people going out and actually voting.

Would you say that projects such as the Prague Student Summit are beneficial and why?

Last year, I gave a lecture on multiculturalism for the Summit. I talked with some students. I think it is an excellent initiative. You are engaging youth and providing an opportunity to learn more about international issues. It is an interesting way of doing it. You are shaping their future careers and giving them the new skill sets. ■

Tomáš Krause

šéfredaktor Chronicle

POPKULTURNÍ SLOUPEK

V Berlíně, tam se v noci buď tancuje, nebo vraždí

O tom, jak „náckové nespádli z nebe“, je slovy jednoho scénáristy německý seriál *Babylon Berlin*, jehož druhá série skončila na českém HBO v lednu.

Berlín mezi inflacemi je nebezpečným městem a Německo, v této době zvané Výmarská republika, je inspirativní a nejednotné. Na jedné straně expresionismus, Einstein, slavné filmy jako *Metropolis*, na straně druhé hotové babylonské zmatení politik. Konzervativci a monarchisti obviňují levici z válečné porážky a neztotožňují se s republikou, komunisté nesnáší ostatní levičáky, protože nejsou dost revoluční, ve městě fungují paramilitaristické bojůvky, zdánlivě všude bují korupce. Do tohoto prostředí přijíždí Gereon Rath, aby řešil případ vydírání kolínského starosty Konráda Adenauera kvůli údajné pornografické nahrávce.

Tím, že se jako diváci pohybujeme mezi mravnostním, kriminálkou a politickým oddělením, vidíme berlínské mravy, berlínskou zločinnost, berlínskou korupci. Vidíme, jak slábnou instituce, když v ně nikdo nevěří. Vidíme, jak extrémisté převlékají kabáty, když se jim to hodí. A vidíme, jak smrtonosné nepřátele si děláme z menšin, když je utlačujeme. V jedné scéně, která dokonale vystihuje hořkost lidí, kteří nepřijali porážku v první světové válce, recituje před modelem bojiště generálův syn zbytku pluku průběh bitvy. Návštěva připíjí na „německou armádu, která zůstala na bojišti neporažena“.

Přitom obraz koně s nasazenou plynovou maskou stojícího mezi zákopy, který se Gereonovi stále ve vzpomínkách vrací, je možná nejvýmluvnějším obrazem nesmyslnosti a hrůz první světové války, co je k vidění. Nelze se neptat, jak se mohla historie opakovat, a zároveň je při pohledu na válkychtivé muže nutící syny, aby se učili bitvy zpaměti, jasné, že druhá světová válka byla asi nevyhnutelná. ■

Tomáš Krause

šéfredaktor Chronicle

BEZPEČNOST A KONFLIKT

Kdo je válečným zločincem?

Nezřídka se ve veřejné debatě můžeme setkat s tím, že je někdo označen za válečného zločince. Kromě poměrně nesporných příkladů z minulosti jako například Adolf Hitler a další nacističtí zločinci (mnohdy odsouzení v norimberských procesech) se můžeme setkat i s modernějšími a kontroverznějšími případy.

Pro užití chemických zbraní byl za válečného zločince označen například bývalý irácký prezident Saddám Husajn či současný syrský prezident Bašár Asad. Nálepce válečného zločince se však od některých nevyhnul ani třeba Winston Churchill (bombardování Drážďan), Edvard Beneš (odsun sudetských Němců), Richard M. Nixon (válka ve Vietnamu či Kambodži) nebo George W. Bush (válka v Iráku).

Jsou však tato označení fér? Co vůbec znamená pojem válečný zločinec? K tomu nám pomůže mezinárodní právo, konkrétně Římský statut Mezinárodního trestního soudu v Haagu, tedy základní dokument tohoto soudu. Ten ve svém článku 8 definuje „válečné zločiny“ jako následující závažná porušení Ženevských úmluv v době války: úmyslné zabití, mučení nebo nelidské zacházení (včetně biologických pokusů), úmyslné způsobení velkého utrpení nebo vážné tělesné újmy či poruchy zdraví, rozsáhlé ničení a přivlastňování majetku, které není ospravedlněno vojenskou nutností a které je prováděno protiprávním a svévolným způsobem, nucení válečných zajatců nebo jiných chráněných osob ke službě ve vojsku nepřátelské mocnosti, svévolné zbavení válečného zajatce nebo jiné chráněné osoby práva na spravedlivý a řádný proces, protiprávní deportace či přesun nebo protiprávní zbavení osobní svobody a brání rukojmích. Kromě výše zmíněného se pak jedná i o jiné případy závažného porušení mezinárodního práva, zejména pak úmyslné vedení útoků proti civilnímu obyvatelstvu, používání zakázaných zbraní, útoky na humanitární či mírové mise, znásilnění či sexuální otroctví a mnoho

dalších zločinů vyjmenovaných ve zmíněném článku 8.

Za válečného zločince se pak nepovažují jen přímí pachatelé válečných zločinů, ale i vojenští velitelé nebo jiné osoby fakticky vykonávající funkci vojenského velitele. Za válečné zločiny tedy může být odpovědný i politik, pokud ozbrojené síly páchající válečné zločiny podléhají jeho velení. Článek 27 Římského statutu s titulkem „Zákaz zohledňování veřejné funkce“ pak přímo uvádí „Tento Statut platí stejně pro všechny, bez rozdílů založených na výkonu veřejné funkce. Zejména osoby zastávající funkce hlavy státu nebo vlády, člena vlády nebo parlamentu, voleného zástupce nebo vládního činitele nejsou v žádném případě vyňaty z trestní odpovědnosti podle tohoto Statutu a jejich funkce sama o sobě není důvodem ke snížení trestu.“ Je také důležité zmínit, že válečné zločiny mohou soudit i jednotlivé státy. Válečné trestné činy (například „přípravu útočné války“) obsahuje i český trestní zákoník.

V minulosti se již několikrát stalo, že bývalá hlava státu či vlády byla odsouzena za válečný zločin. V norimberském procesu byl odsouzen bývalý německý prezident, titulární nástupce Adolfa Hitlera, veloadmirál Karl Dönitz, v tokijském procesu byl k smrti odsouzen japonský premiér Hideki Tódžó. Mezinárodní tribunály pak odsoudily liberijského exprezidenta Charlese Taylora či exprezidenta Republiky Srbské Radovana Karadžiće. V současnosti je vydán mezinárodní zatykač Mezinárodním trestním soudem na soudánského prezidenta Omara al-Bašíra.

Je tedy jisté možné, že kdyby se některé v úvodu zmíněné případy dostaly před trestní soudy, tak by i tam mohlo dojít k odsouzení z páchaní válečných zločinů. Ale součástí každého moderního právního státu je i zásada presumpce neviny a zásada toho, že o vině rozhoduje jen soud. Označení kohokoliv za válečného zločince má tak ve většině případů spíše jen spekulativní charakter. ■

Daniel Netrval

redaktor Chronicle

BEZPEČNOST A KONFLIKT

Pyrrhovy sankce? Ne tak docela

V roce 2014 došlo na Ukrajině k politické revoluci, která na jaře vyústila v nezákonnou anexi Krymu Ruskem. Mezinárodní odezva přišla rychle. Nejhlasitějšími kritiky ruského postupu se staly Spojené státy a Evropská unie.

Je vhodné připomenout, že sankce nebyly prvotní reakcí Unie. Po zabrání Krymu nejprve došlo k embargu týkajícímu se pouze krymské oblasti a ke zmrazení prostředků a odepření víz pečlivě vybrané skupině lidí; byli mezi nimi ruští politici a proruští rebelové, kteří anexi podporovali či se na ní přímo podíleli. Po sestřelení letu Malaysia Airlines v červenci došlo na samotné sankce. Ty se dále dělí na sankce proti státním ruským bankám, zbrojní embargo, zákaz vývozu tzv. duálního zboží a embargo na jakékoliv produkty umožňující těžbu ropy a zemního plynu.

Pro zhodnocení efektu sankcí je třeba prozkoumat a porovnat stav ruské a unijní ekonomiky. Platí totiž, že Rusko potřebuje EU jako obchodního partnera mnohem víc než EU Rusko. Přes padesát procent ruského exportu nachází své odbytiště právě v zemích EU, zatímco pro Unii je Rusko až čtvrtým největším exportním trhem, do kterého míří asi 7 % ze všeho vyváženého zboží. Uvalení sankcí má vždy dopad na obě strany. Ukazuje se ovšem, že na Rusko dopadá jejich tíha mnohem vážněji než na EU.

Ruská ekonomika se totiž topí v problémech již delší čas. Země je závislá na exportu ropy a zemního plynu, což Rusko vydává na pospas neviditelné ruce globálního trhu. Přestárálá populace, 15 milionů lidí žijících v chudobě a čím dál zřejmější zaostalost ve všech možných ohledech zase odrazují zahraniční investory. Navíc je čím dál víc patrné, že ekonomický model prezidenta Putina, který země následuje již od jeho nástupu do funkce v roce 2000, žádnou naději na změnu nepřináší. Za Meveděvovy éry se sice do vládní agendy dostaly plány na modernizaci tamní ekonomiky, ale k jejich realizaci po opětovném převzetí úřadu Putinem nikdy nedošlo. Modernizace tak namísto politické vize zůstala politickým sloganem.

Mezi komentátory, odbornou veřejností a mnohými politiky panuje shoda na tom, že účinek sankcí je provázán s těmito již existujícími problémy. Ruská ekonomika se dostala v roce 2014 a 2015 do problémů poté,

co se propadly ceny ropy. Zisky z prodeje ropy jsou úzce spojeny s hodnotou rublu. Pokles zájmu o ropu ve spojitosti s nejistou budoucností ruské ekonomiky, politické napětí, konflikt na Ukrajině a unijní sankce způsobily to, že se zahraniční investoři začali svých zásob ruské měny spěšně zbavovat. Tyto události nejenže vedly k dalšímu odlivu investorů, ale ještě urychlily pád rublu, což ruskou ekonomiku dále oslabilo.

Dnes již ruská krize z roku 2014 a 2015 odezněla a tamní ekonomika zažívá pomalý růst. Dlouhodobé efekty, které sankce na Rusko mají, ovšem není moudré opomíjet. Ruský těžební a zbrojní průmysl přišel o celou řadu zakázek. Embargo na těžební technologie zase způsobil útek západních těžařských firem z ruských zakázek a tendrů, což představuje do budoucna citelný problém. Rusko potřebuje svou těžební soustavu urychleně zmodernizovat a rozšířit, jinak bude schopné ročně těžít čím dál méně ropy. Teď zůstalo Rusko na modernizaci své těžby samo. Pro ekonomiku, která je na ziscích z tohoto sektoru z větší části závislá, se jedná o mimořádně špatnou zprávu.

Unijní sankce tedy prohlubují již utřené rány. Jejich dalším přínosem je, že odrazují potenciální zahraniční investice. Běžní obyvatelé země jejich dopady cítí spíš nepřímě; jejich země jako taková chudne. Daleko větším problémem dotýkajícím se každodenního života se ukázaly sankce uvalené Ruskem na dovoz potravin z EU. V mnohých ruských obchodech následně došly některé komodity, takže bylo třeba najít náhradní dodavatele.

Ačkoliv si to od nich někteří slibovali, ukázalo se, že vliv na ruskou politiku a ruské představitele – zejména prezidenta Putina – je nízký. Ani sankce neodradily Rusko od pokračování ve vleklé válce o východ a už vůbec jej nepřiměly uvažovat o navrácení Krymu. Putin naopak získal větší politickou podporu tím, že vykresluje svou zemi jako oběť západního útlačku. Jenže to možná nebyl jejich cíl. Mnoho představitelů EU a NATO již zmínilo, že nebytí sankcí, Rusko by si pravděpodobně dovolilo mnohem víc. ■

Jan Spousta
redaktor Chronicle

FILEIN SOFIA

Začarovaný kruh odpojeného muže

Když se bojíte být sociální, nebudete to zkoušet. Když to nebudete zkoušet, nebudete vědět, jak na to, a budete se bát. Vysvětluje stanfordský profesor psychologie na obrazovce mého počítače. Bavíme se o tom, proč mladí muži společensky selhávají a jakou roli v tom hraje pornografie a videohry. Data v celém západním světě mluví jasně, na vysoké školy nastupuje stále více žen a stále méně mužů. Dnes již ale tak, že muži jsou v minoritě. Philip Zimbardo se tímto fenoménem zabývá už dlouho a v knize *Odpojený muž* ho připisuje vysoké rozvodovosti, základnímu školství vyhovujícímu více potřebám dívek než chlapců a pornografickému průmyslu.

Začarovaný kruh podle Zimbarda vypadá takhle: chlapec vyrůstá pouze s matkou, ta je na jeho výchovu sama, chlapec začne být ve škole pozadu, protože ve věku 5–6 let se jeho mozek vyvíjí pomaleji než dívčí, maminky u svých dětí příliš netlačí na výkonnost, proto ani doma není chlapec motivován, aby se ve škole začal snažit, a zaostávání za dívkami ve třídě ho činí vnitřně nejistým. Zde vstupují na scénu videohry a pornografie, které poskytují okamžitou „odměnu“, a je zaručené, že čím více je budete hrát, tím lepší v nich budete. Chlapec se tedy uzavře do virtuálního světa, přestává se socializovat a ztrácí schopnost fungovat ve společnosti. V tomto prostředí vyrůstá a maminka, netušíc, kolik hodin její syn stráví před obrazovkou, má radost, že nedělá problémy na ulici v gangu. V době, kdy chlapec dospěje v muže, již ztratil schopnost fungovat ve společnosti, neumí číst neverbální signály, a proto ani společnost nevyhledává. Tento nový druh stydlivosti ho vede znovu k počítačovým hrám a pornografii, a kruh se uzavírá.

Zimbardo podotýká, že se jedná o extrémní případy chlapců trávících u obrazovky často i deset hodin denně. A že se tento fenomén, který nazývá „odpojeným mužem“, dívkám vyhýbá jenom proto, že je vydavatelé videoher zatím nepovažují za svou cílovou skupinu. ■

Linda Coufalová
zástupkyně šéfredaktora Chronicle

MODEL OSN

UNSC: Návraty do minulosti

Stalo se již tradicí, že na posledním workshopu PSS delegáti a předsednictvo UNSC projednávají krize, které – ať už více či méně úspěšně – byly reálnou Radou bezpečnosti řešeny v minulosti. Pro letošní rok byla symbolicky zvolena „osmičková“ krize, a to jednání UNSC, které následovalo po 21. srpnu 1968, kdy skupina šesti západních států dopisem iniciovala jednání o tzv. otázce Československa.

Delegáti s předsedy tedy oprášili psací stroje s nepadnoucími obleky, natupírovali či ulízli vlasy a jednání mohlo začít. Od prvního okamžiku i přes místy hustou kouřovou clonu bylo vidět, že jednání zcela pohltilo přítomné velvyslance, předsednictvo i pozorovatele. V debatě oscilovala zejména otázka, zda byla vojska Varšavské smlouvy skutečně pozvána, či nikoli. To však zástupce ČSSR v diskuzi mnohokrát vyloučil. SSSR podporovaný Maďarskem však stále trval na tom, že se z jeho strany jednalo o čistě bratrskou pomoc ke zvládnutí kontrarevolučních sil v zemi.

Od západních států zaznívaly hlasy volající po prošetření dané situace, kdy jedním z návrhů bylo i vytvoření zvláštní vyšetřovací komise. Nečekaným obratem v jednání byla náhlá změna stanoviska zástupce ČSSR, který po obdržení vládní depeše žádal stažení daného bodu z jednání UNSC. Předsednictvo však obdrželo návrh rezoluce z pera západních států, která navrhovala aktivaci institutu Uniting for Peace, která i přes odpor SSSR, Maďarska a Pákistánu nakonec prošla, a lze shrnout, že delegáti byli mnohem proaktivnější nežli jejich reální předchůdci. Nezbyvá

ARCHIV PSS

než jim popřát mnoho zdaru a konstruktivního jednání i během závěrečné konference.

Co však čeká velvyslance na sobotních jednáních, je stále otázkou. Velvyslanci si svou konferenční agendu volí a hlasují o ní první den závěrečné konference. ■

Lucie Kalousková

místopředsedkyně

ARCHIV PSS

DISEC: Bezjaderná zóna, rozpočet, či snad životní prostředí?

Po měsících příprav, kdy jste se zdokonalovali ve svých vyjednávacích i jiných schopnostech se nyní setkáváme na závěrečné konferenci Pražského studentského summitu. V minulých dnech někteří z vás absolvovali návštěvy ambasad vašich států, kde jste měli možnost dozvědět se více o zahraniční politice země, kterou budete v příštích několika dnech zastupovat. Včera jsme se pak zúčastnili slavnostního zahájení v hotelu Ambassador Zlatá Husa. Měli jsme tu čest vyslechnout projevy takových hostů, jako jsou Jeho Excelence velvyslanec Spojených států amerických či

předsedkyně Akademie věd České republiky Eva Zažímalová. Po projevech hostů a vskutku vydatném obědě přišly na řadu projevy vás delegátů. S potěšením jsme sledovali, že to byli často právě delegáti DISEC, kteří se v rámci vašich delegací odhodlali s projevem své země vystoupit.

Nyní je však třeba se po hlavě vrhnout do práce. Před námi je první konferenční den, a to znamená tvrdá vyjednávání. Nejprve budeme jednat o návrzích pořadí bodů agendy. Ačkoliv se může zdát takové jednání jako triviální, není radno jej podceňovat, jelikož se již staly případy, kdy se takové jednání protáhlo v řádu hodin. Poté se přesuneme k jednání o prvním bodu agendy. Jakým způsobem se budou debaty vyvíjet, je již na vás, delegátech. Jak však můžeme s potěšením konstatovat, jste plně připraveni na to, abyste se mohli s úspěchem vrhnout do víru diplomacie, intrik a zákulisních dohod. Věříme, že i ti z vás, kteří se zatím příliš nezapojovali, postupně ztratí ostych a zapojí se se stejnou vervou jako vaši ostrýlenější kolegové. Samozřejmě stále platí, že příprava je 60 % úspěchu, takže neváhejte s připravováním rezolucí, zjišťováním podrobností a sháněním garantů pro své pozměňovací návrhy.

Nezbyvá než vám všem popřát úspěšné jednání. ■

Lukáš Tamchyna

místopředseda

ECOSOC: Štěstí přeje připraveným

Konference. Na popsání tohoto fenoménu by nestačilo ani celé číslo Chronicle, natož tento článek. Nejlepší bude, když si závěrečnou konferenci přece jenom prožijete sami. Než se do toho ale úplně ponoříte, věnujme pár řádků ECOSOC na pátém přípravném setkání.

Na začátku jsme se snažili přijít s několika tipy pro přípravu na jednání – zda to padlo na úrodnou půdu a zda budeme sklízet zralé ovoce vypěstované kvalitní přípravou, se dozvíme v příštích pár dnech. Pevně věříme, že ECOSOC přijde s konstruktivními návrhy, bude schopný kompromisů a jistě mu nebudou stát v cestě přechodníky.

Pokračovali jsme v regionech, kde jsme formulovali společné postoje o bodu agendy Dobré vládnutí, o kterém jsme potom i (naposled cvičně) jednali. Ze začátku jednání by si mohl náhodný pozorovatel myslet, že delegáti jednají poprvé nebo že nejsou vůbec na jednání připraveni. Po kuloárním jednání se ale všechny rozpaky vytratily a začaly se ozývat hlasy vyjadřující rozhořčení nad ne zrovna „dobrým vládnutím“ některých států, které ale byly přesvědčeny o opaku.

Navázala aktivita na ekonomické myšlení, kdy byl delegátům představen základní model klasické ekonomie. Vše se otestovalo na jednoduchém modelu burzy, kdy státy s malým počátečním kapitálem většinou prakticky nic nevydělaly a státům s velkým kapitálem se třeba i zdvojnásobil. Odpoledne jsme uzavřeli prvním kolem výběru ředitele UNODC. Po propagačních prezentacích

uspěli tři kandidáti. Skupinám, jejichž kandidáti postoupili, gratulujeme a přejeme hodně štěstí v nedělním druhém kole.

První jednací den čeká ECOSOC po zahájení výběr pořadí bodů agendy, případně i započne jednání na první zvolený bod. Odpoledne proběhne simulace Politického fóra na vysoké úrovni (HLPF), která sestává z prezentací dobrovolných národních přezkumů a následně jednání nad předsednickým návrhem ministerské deklarace. Celé předsednictvo přeje hodně zdaru při jednání! ■

Dalibor Stehno

místopředseda

ARCHIV PSS

ARCHIV PSS

HRC: ěLidskoprávní nachos? ěSí!

Pátý workshop je sice pryč jako „sněžené nachos“, jeho dozvuky v nás stále rezonují. Tento přírůbek je trefný, protože „nachos“ z workshopu v podobě tipů k jednání, triků ke správnému projevu nebo doporučení k outfitům ochutnáme i dnes při ostrém jednání.

Hlavním bodem posledního workshopu bylo vystoupení paní Petry Ali Dolákové, ostrílené diplomatky z Ministerstva zahraničních věcí, která nám přiblížila pohledem praktika nejdůležitější část dnešního dne – univerzální periodický přezkum.

Její postřehy dodaly patřičnou jiskru a renomé celému procesu, který si samotná Rada pro lidská práva vyzkouší na Spojených státech mexických. Členové již delší dobu pilně studují materiály a připravují se na vážný lidskoprávní dialog s delegací. Cíl je jasný – doporučit Mexiku, co má zlepšit v oblasti lidských práv.

V kuloárech se proslychá, že mexická delegace se na svůj přezkum těší a je připravena čelit všem dotazům, které jí mohou být položeny. Vedoucí delegace to dokonce okomentoval slovy: „Věříme, že Rada pro lidská práva ocení náš pokrok, který jsme učinili v oblasti lidských práv. Doufáme, že ocení naše kvality, které jsou rozmanité tak, jako se liší agáve od Zihuataneja“. Nicméně tradičně během této revize padají velmi sofistikované otázky, které dávají delegacím řádně zabrat. Ale dá se předpokládat, že by Mexičané měli být na takové „horko“ více než zvyklí.

Po tomto vyčerpávajícím, ale vysoce přínosném procesu se Rada pro lidská práva začne zabývat svou další agendou. Na přetřes dojde trest smrti a otázky spojené s ním. Očekává se plamenná diskuze, předseda HRC to dokonce okomentoval slovy: „Bude to smrtící!“

V sobotu tedy HRC rozhodně zahálet nebude, neboť ho čeká program, který nenechá nikoho „chladným“. ■

Tomáš Jančar

předseda

MODEL OSN

UNEA: Valčík nebo foxtrot?

Na posledním přípravném setkání si delegáti opět potrénovali své soft skills. Jejich úkolem bylo diplomatically vybruslit z nepříjemné situace. Mohli se tak vžít do mluvčího myslivců, který vysvětloval, proč byl v lese místo divočka postřelen turista. Předseda zaměstnavatelů po schůzi s odbory zaměstnanců prohlásil, že ukrajínští pracovníci jsou daleko kvalitnější než ti čeští. Mluvčí předsedy to komentoval slovy, že to neznamená, že by čeští pracovníci byli špatní. „Ale připusťme si to – ti ukrajínští jsou prostě lepší.“ Debatu o rovnosti cereálií ukončil eurokomisař

ARCHIV PSS

UNODC: Povídat si o drogách a mezinárodním zločinu

V UNODC zdárně skončila přípravná část. Delegáti se s ní na pátém workshopu rozloučili ve velkém stylu. Zkusili si cvičné jednání, poslechli si přednášku o praní špinavých peněz a konečně se dozvěděli, co všechno je bude čekat na závěrečné konferenci. Také proběhlo jednání o pořadí bodů agendy, respektive o pořadí, ve kterém budou obě řídící komise UNODC zasedat. Delegáti však během přibližně hodinového dramatického jednání konsensus nenalezli, a tak budou pokračovat až na závěrečné konferenci. A ta začíná již dnes!

Po úspěšném slavnostním zahájení se ocitáme přímo na diplomatickém kolbišti. Během tří dnů bude čtyřicet delegátů zastoupených v komisích UNODC jednat o mezinárodním obchodu s drogami, pirátství a kybernetické kriminalitě. Před nimi stojí řada otázek, které budou muset vyřešit. Obchod s drogami se stává stále sofistikovanějším, IT infrastruktura stále komplikovanější a piráti stále nebezpečnější! Na delegáty čekají nepopsané stránky rezolucí, které budou svědky lítého boje desítek zemí z celého světa prostřednictvím pozměňovacích návrhů, technických poznámek a zapeklých klíčů v jednacím řádu.

Během tří intenzivních jednacích dní budou také delegáti spolu s Hospodářskou a sociální radou vybírat nového Výkonného

pro rovnost, který hájil rozhodnutí o změně názvů všech cereálií na Eurominies a Europick. O rovnosti náboženství poté mluvil ředitel Lidlu, který vysvětlil, proč z letáku tohoto řetězce zmizely křesťanské kříže. Objevil se i Papež František, který se rozhodl, že ve Vatikánu nechá postavit mešitu, a tento svůj počín komentoval. Mluvčí senátora Čuby vysvětloval, proč se jeho šéf už rok a půl nedostavuje na jednání Senátu. Nejdůležitější otázka však zůstala nevyjasněna. Jednalo se o diplomatický valčík nebo foxtrot?

Co nás čeká během prvního dne jednání? Ze všeho nejdříve budou delegáti hlasovat o pořadí bodů agendy. V rámci přípravných setkání byla v UNEA probírána 3 environmentální témata, která mají přesah i do oblasti bezpečnosti a ekonomie. Jedná se o problematiku Vlivu ozbrojených konfliktů na životní prostředí, protože pozůstatky z válek na naší planetě přetrvávají staletí. Dále o Klimatickou změnu a nízkouhlíkovou ekonomiku, zabývající se zvyšováním teploty a extrémním počasím, které ohrožuje naplnění základních potřeb jednotlivců. Posledním bodem bylo Udržitelné zemědělství, které se snaží najít odpověď na otázku, jak uživit neustále rostoucí počet obyvatel naší planety. ■

Andrea Tunysová

místopředsedkyně

ARCHIV PSS

ředitele UNODC. Do finálního výběru postoupili tři nejlepší kandidáti, z nichž dva vybralo svým hlasováním předsednictvo, a jednoho sami delegáti. O výběru nového výkonného ředitele UNODC ale více zítřka. Dnes nám už nezbývá než popřát všem delegátům řídících komisí UNODC hodně štěstí a doufat v co nejplodnější jednání! ■

Jáchym Vintř

předseda

UNESCO: Reprezentativní seznam.

Čas se nachýlil a nás v UNESCO dnes čeká zlatý hřeb celého nominačního procesu – obhajoby.

Po nekonečných útrapách s kompletací nominační dokumentace měly na posledním workshopu jednotlivé nominační týmy možnost představit ostatním delegátům svou práci prostřednictvím prezentace. Stejně jako nominované prvky samotné, i pojetí prezentací bylo stejně různorodé a řečníci se snažili zaujmout posluchače na úrovni smyslové, emoční i ryze racionální a faktické.

Na vábení smyslů sázela především skupina nominující francouzské parfémy, která svou očím lahodící prezentaci doplnila i čichovými podněty, když na delegáty v první řadě zaútočila voňavkou. Jiný tým naopak zacílil na sluch a celou místností nechal rozeznít tóny jamajského reggae. A pastvou pro oči byla prezentace skupiny usilující o zápis krásných, pestrobarevných říků v Dháce.

Na smyslové vnímání často cílí všemožnými prostředky i divadlo. Většinou ale s jediným cílem – předložit svým divákům zajímavý, emotivní příběh. V UNESCO se letos na indikativním seznamu pro zápis nehmotných prvků sešly hned dvě skupiny usilující o zápis dvou různých forem divadla a příběhy těchto prvků samotných nejsou vzhledem k jejich nešťastné lokaci v Egyptě a Sýrii emotivní o nic méně než ty, které samy inscenují. Naopak na racionální jedince a památkové geeky zacílila další skupina s nejrůznějšími historickými zajímavostmi o korejském wrestlingu, obchodního ducha naopak prokázal tým nominující jízdu na

ARCHIV PSS

velbloudech a koních.

A co nás čeká dnes? Celý den nás čekají samotné obhajoby, kdy se na panelu vystřídají postupně všechny skupiny a budou muset čelit ostré kritice ze strany přidělených oponentů i zbytku pléna a to, jak si povedou ovlivní samotné závěrečné hlasování. Kterému nominovanému prvku se nakonec podaří dostat se na Reprezentativní seznam nehmotného kulturního dědictví lidstva? Necht' hry započnou! ■

Petra Hubatková

místopředsedkyně

MODEL NATO: Let the negotiations commence

ARCHIV PSS

It goes without saying that this is the day that all the ambassadors have worked hard and prepared for, this is the time when the ambassadors put their knowledge to the test, the amalgamation of everything they have gained throughout the several workshops will be seen firsthand.

The ambassadors tried to stick to the educational tone of the workshops, but the fifth workshop came with a twist. The fifth workshop was mostly aimed at the conference and all the preparations associated with it. It was visible that the ambassadors were more relaxed than ever, given the fact that they have been fully acquainted with the atmosphere of Model NATO and the Prague Student Summit.

A lot awaits the ambassadors, the points of agenda and the

order in which they will be discussed are now set, meaning that the very first topic will be countering terrorism and all the problems and complications associated with it.

Secondly, the ambassadors will be faced with the very new, but crucial topic of the Arctic, given the fact that it isn't necessarily something that has been brought up during past conferences, it will be quite intricate for the ambassadors to tackle. And lastly the Balkans will be the topic that the ambassadors will have to face, and NATO has quite a history when it comes to this region, meaning that the ambassadors will have to look and learn from the mistakes of the past when trying to come up with answers to the question of the Balkans region.

It is evident that the negotiations will not be easy, however, this should not discourage the ambassadors from going after the interests of their countries and doing their best to reach a consensus in the form of a resolution. I know that the first-timers are a bit curious about how the conference negotiations are supposed to be or look like, however, just for the sake of reassurance, nothing will change from the negotiations that were held throughout the workshops but the length of these specific negotiations. To sum up, I hope that all the ambassadors have fruitful negotiations, but most importantly I hope that they make the best out of their time while doing so, because time flies when you enjoy the thing that you are doing. ■

Rafat Kurdi

náměstek generální tajemnice

MODEL EU: Kola se roztáčejí, klíčový summit začíná...

Přípravná setkání jsou definitivně za námi a nastávají neočekávanější dny, na které bude vzpomínat celá Evropa! Závěrečná konference Rady EU ukáže, jakým dalším směrem se vydají státy evropského společenství, a naše redakce bude u toho! Svým čtenářům bude přinášet aktuální komentáře, analýzy odborníků i exkluzivní a pikantní zprávy ze zákulisí, a to formou snadno přístupnou, dokonce čtivou. S námi budete vždy v obraze.

Dnešní vydání musí ještě alespoň krátce vzpomenout na poslední přípravné setkání, které se neslo v duchu několika různorodých událostí, jež nemůžeme nezmínit. Zásadním faktorem ovlivňující odpolední část zasedání Rady byly tehdy probíhající zimní olympijské hry v Koreji a zejména závod biatlonistek s hromadným startem na 12,5 km. K překvapení předsednictva značná část evropských diplomatů fandila zejména české závodnici, jistě Veronice Vítkové a laxně přešla vítězství jiné Evropanky – kované Slovenky Anastasie Kuzminové.

Po sportovním entré se evropští lídři plně, nebo alespoň poloprázdňe, věnovali pilování argumentačních postupů a zejména se pokoušeli určit pořadí bodů agendy. Maďarské výkonné písařny vyprodukovaly nový bod agendy v podobě energetické bezpečnosti, což ostatní partneři s nadšením přijali. Francouzský návrh ohledně kontrol akvizic mimo EU se sice navzdory historickým tradicím odmítal vzdát, ale i přes urputný boj dánského ministra, jenž označil neméně urputnou německou argumentaci za „hydraulický lis bez kapaliny“, nebyl návrh nakonec přijat a putoval zpět do Paříže za lepší formulací. Podstatu francouzského návrhu okomentoval tradiční polskou přímočarostí ministr Blecha ve formě více než jasné: „ten návrh je abstraktní, jak jsem ostatně dobře pochopil z toho abstraktu. Víc tam toho vlastně nebylo.“ Redakce je přesvědčena, že inteligentním čtenářům netřeba více dodávat.

ARCHIV PSS

Všemi očekávaná konference začne v pátek překrásnými oficialitami, avšak již v sobotu nás čeká první den urputného jednání. Podstatou bude zejména schválení pořadí bodů agendy a následné jednání buď o společném penzijním produktu, nebo o podobě obranného fondu. Podrobnosti však až do uzávěrky tohoto čísla nebyly známy.

Redakce vašich oblíbených novin však bude pečlivě sledovat veškeré diplomatické i jiné kroky evropských lídrů a bude vám pravidelně přinášet nejčerstvější informace z první ruky. Máme se vsutku všichni nač těšit! ■

Martin Hvězda

náměstek generálního tajemníka Rady

KOMERČKA, GARANT VAŠICH FINANČNÍCH REZOLUCÍ

PRO SVÉ FINANCE UŽ DALŠÍ PODPORU VYJEDNÁVAT NEMUSÍTE. STUDENTSKÝ ÚČET G2 OD KOMERČKY MÁ BENEFITY, KTERÉ VÁM SEDNOU.

NA PARTNERSTVÍ ZÁLEŽI

KB Banka roku 2017

RADA PRO FINANČNÍ SPOKOJENOST
OTÁZKA SE TÝKÁ: ZLEPŠOVÁNÍ FINANČNÍ SITUACE ČESKÝCH STUDENTŮ
PŘEDKLADATEL: KOMERČNÍ BANKA
GARANTI: G2, KB PORT, NASTARTUJTESE.CZ

1. Komerční banka,
2. majíc na zřeteli potřeby českých studentů;
3. zdůrazňujíc důležitost podpory startupů a rozjezdů podnikání;
4. připomínajíc význam cestování, Erasmus a poznávání světa ve studentských letech:
 - a. doporučuje výzkoušet účet G2 všem studentům do 30 let;
 - b. konstatuje výhody G2 - vedení účtu zdarma, jednou měsíčně výběr v bankomatu v zahraničí zdarma, bonus 350 Kč za ISIC kartu nebo možnost jít do minusu až 5 000 Kč bez úroku;
 - c. zdůrazňuje řadu dalších výhod jako balíček Erasmus nebo možnost vybrat si vlastní design karty;
 - d. bude se situací dále zabývat.

800 42 63 52
www.kb.cz/g2
f b t g

Komerční banka

ZE SVĚTA SUMMITU

„Mrtvý skřet, dobrý skřet“, řekl Winston Churchill v Postupimi

Pokud vás na Summitu specificky baví jednání a měli jste možnost být v Praze v neděli po druhém nebo třetím workshopu, určitě jste minimálně uvažovali nad minisimulacemi, více či méně srandovními jednáními mimo hlavní proud dění. A třeba vás i napadlo – jak těžké je takovou minisimulaci vůbec uspořádat? Docela dost.

Jako první přichází na řadu plánování. Teď si můžete říct: eL Ó eL, vážně chlapi a děvčata, jak těžké je vymyslet dvě tři témata? Haha, to jsem si na začátku říkal taky. Nakonec se naše původně hodinová schůzka protáhla na nějaké čtyři a půl hodiny a odcházeli jsme z ní jen o něco málo moudřejší, než jsme přišli. A o hodně zdrcenější. Dokonce jsme si vytvořili vlastní přirovnání: být nudný jako Vídeňský kongres. Vídeňský kongres se tedy stal naší jednotkou toho, jak moc sexy by bylo téma pro delegáty. Naštěstí už si teď na žádné téma, které jsme vyloučili jako nudné, nevzpomínám. Takže si nevzpomínám vůbec na žádné téma.

Nakonec jsme seznali, že Postupimská konference by přeci jen mohla být docela zábavná, a když jsme to pak ještě spojili s dělením Evropy na mapce, byli jsme docela spokojení. Je to něco nového, má to nějaký nápad. A jak vzniklo téma Pán prstenů? To vymyslel Lukáš Tamchyna ještě před schůzkou a hned na začátku, za dvě minuty jsme ho schválili. To nám dalo falešnou jistotu, že to za tu zmíněnou hodinku s klidem stihneme. Ups.

Mimochodem, původně jsme si hráli s myšlenkou udělat jednání z *Farmy zvířat* o vymezení sfér vlivů zvířat. Třeba někdy příště.

To by bylo k vymýšlení. Pak je potřeba tomu udělat nějakou tu reklamu, když vedoucí minisimulací studuje marketing, co? Takže jsme se heclli a na Pána prstenů udělali obří promo (včetně videa, které jsme natáčeli do půlnoci v kanceláři AMO s figurkami Tomáše Krauseho a během něhož jsme zjistili strašlivou pravdu o Hančiných vlasech), a nakonec to dopadlo tak, že přišlo míň delegátů než na Postupim. V tu chvíli jsem se vzdal snah stát se marketákem.

Na Summitu ale není pravé jednání bez backgroundu – o ty se postarali Lukáš Tamchyna a Terka Ondráčková. Dokonce je to prý bavilo. Po dlouhých odborně-korektorských peripetiích s Jančou Fialovou jsme se pak dostali na kýženou odbornou úroveň a mohli sepsat stanoviska. To nás taky všechny bavilo, protože rádi říkáme jiným lidem, co mají dělat.

Dělat minisimulace není sice jednoduché, ale má to svoje kouzlo. Tak až budete v sekretariátu, nezapomeňte se do našeho skromného týmu přihlásit.

Doporučují Konstantin, Hanka, Jana, Lukáš a Tereza. ■

Konstantin Sulimenko

místopředseda UNESCO

KOMIKS

EU jako supermarket

DELEGÁTSKÝ DUEL

**Kateřina
Machová**

SAUDSKÁ ARÁBIE, UNODC

**Vojtěch
Obuškevič**

SENEGAL, UNODC

Chce váš stát změnu mezinárodních smluv týkajících se drogové problematiky a proč?

Názor Saúdské Arábie na tyto mezinárodní smlouvy – a drogy obecně – je velmi prostý. V současné době bere boj proti zneužívání narkotik a obchodování s nimi jako jednu z nejvyšších priorit, a to se projevuje nejen na poli domácím, ale i na tom mezinárodním. Království se samo potýká s velkými problémy ohledně drogově závislých, přestože jsou zde všechny drogy přísně zakázány a nepatří mezi špičku ani v jejich výrobě. Proto se uchyluje k mnoha opatřením. Mezi hlavní domácí úspěchy patří nárůst školicích programů na boj proti drogám, kterých se pravidelně účastní i zahraniční úředníci. Dále se snaží udržovat síť kontaktních úřadů v zamořských destinacích, pravidelně si vyměňují informace o vývoji s americkými úředníky a snaží se tvrdě trestat všechny pašeráky, kteří se na jeho území objeví.

Právě díky těmto akcím, kterých se království účastní, nemá potřebu dalším způsobem upravovat mezinárodní smlouvy týkající se drogové problematiky. Přestože si je vědomo faktu, že většina států nepokládá trest smrti za adekvátní řešení problému s drogovými dealery, království je toho názoru (vzhledem k náboženství a vnitřní politice), že se jedná o řešení přímo vhodné. Jako jedna z mála zemí totiž tímto způsobem zásadně redukuje počet kriminálníchků pohybujících se v této sféře. Naopak problém se závislými by se dal řešit jinou cestou, a to se království snaží ukázat i ostatním státům. Velmi důležitá je totiž podpora těchto lidí, především co se týče poskytování zdravotní péče a možností léčby. V některých státech, například Pákistánu, jsou tyto možnosti pomoci velmi omezené a království je ochotno uvažovat o změnách mezinárodních smluv, které by se týkaly například finanční pomoci určené těmto státům. ■

Drogy a činnost s nimi spojená ničí jednotlivce, rodiny i celé společnosti, a proto je proti nim potřeba bojovat. Jelikož problém drog nerespektuje státní hranice a volně se přelévá ze země do země, je pro jeho řešení nutná mezinárodní spolupráce.

Senegal se změnám smluv týkajících se mezinárodní drogové problematiky nebrání, v případě jejich otevření by samozřejmě měl své priority. V současné podobě jsou smlouvy často zastaralé, například chybí akcent na snižování negativních dopadů užívání drog na jednotlivce i společnost, tedy tzv. harm reduction programy. Ty jsou většinou realizovány především ve formě výměny jehel narkomanům či substituční léčby drogových závislostí. Pilotní projekty probíhající v Senegalu v této oblasti v úzké spolupráci s neziskovými organizacemi mají vesměs pozitivní dopady a podobně hovoří i výsledky z dalších zemí, avšak mnoho států mezinárodního společenství se stále brání jejich oficiální podpoře.

V případě otevírání smluv lze ale zároveň očekávat tlaky ze stran různých států na dekriminalizaci, či dokonce legalizaci některých drog. V tomto ohledu je ale Senegal silným zastáncem současné podoby, dekriminalizace či legalizace by žádný problém nevyřešila, naopak by mohla vést k dalšímu zhoršení situace, která je dnes v mnoha státech kritická. Taková liberalizace by ve výsledku mohla dokonce znamenat zvýšení poptávky po drogách a další růst mezinárodního drogového byznysu, který se snažíme zastavit. Senegal proto prosazuje zachování přísných trestů, zejména pro obchodníky s drogami. Zároveň ale platí, že Senegal je zásadně proti trestu smrti, který ze svého vlastního právního řádu vyjmul již před dlouhou dobou, a v případě změn v mezinárodních smlouvách týkajících se drog by tuto myšlenku prosazoval i v jejich rámci.

Pro shrnutí by tedy Senegal otevření mezinárodních smluv o drogové problematice využil ke zdůraznění důležitosti programů „harm reduction“ a k apelům na zrušení trestu smrti za drogové delikty. To jsou hlavní priority Senegalu v této oblasti. ■

ÚHEL POHLEDU

**Kateřina
Hošková**

ČESKÁ REPUBLIKA, EU

**Richard
Slouka**

VIETNAM, ECOSOC

**Jana
Číhalová**

SÚDÁN, UNESCO

Otázka ①

Měla by Evropská unie navýšit humanitární pomoc Africe?

Otázka ②

Co si myslíte o politicích, kteří se na státních návštěvách oblékají do tradičního národního oděvu hostitele?

①

Evropská unie je dlouhodobým a zároveň největším donátorem humanitární pomoci v afrických zemích. Tato pomoc je především jednorázová, řešící akutní problémy. EU naštěstí neopomíná dlouhodobé problémy strukturálního typu jako je nedostatečný příliv investic, nefunkční trhy práce či migrace a řeší je v rámci summitů Africké unie – EU. Jsem přesvědčena, že právě tento typ pomoci, který posílí lokální ekonomiky, vytvoří je konkurenceschopnějšími a v důsledku zvýší životní úroveň obyvatel, je tím správným typem pomoci pro Afriku. ■

②

Politici by měli při volbě oděvu brát v potaz lokální zvyky. Nejedná se pouze o úroveň zahalenosti a konzervativnosti, ale také materiály, zdobnost či barvy látek. Volba tradičního národního oděvu hostitele je dvojsečná. Ač tento krok vyjadřuje úctu k místní kultuře, hranice mezi úctou a zesměšněním je velice tenká. Cesta kanadského premiéra Trudeaua do Indie je dle mého jasným důkazem nebezpečnosti tohoto kroku. ■

①

Při utrácení je třeba si uvědomit, že nezáleží ani tak na množství peněz, jako na oblasti a efektivitě jejich využití. Pokud by EU např. chtěla do chudých zemí dovážet velké množství jídla, snížila by jeho cenu, a tím i výtěžky zdejších farmářů. Země by se stala chudší. Očkování, studny a školy jsou naopak tím, co zdejšímu rozvoji prospívá. Nutno podotknout, že Afrika není stejnorodá. Každá země potřebuje něco jiného. Humanitární pomoc je v zájmu nejen rozvojových zemí, ale i nás všech. S jejím navyšováním však mohu souhlasit pouze tehdy, když bude EU vědět, že je využívána tam, kde to má význam. ■

②

Státní návštěva má dvě roviny. V soukromí si politici řeknou to, co se lidé nikdy nedovědí. Na veřejnosti pak začíná hra stisků ruky a zdvořilostních frází. Každé z těchto gest, včetně nošení národního oděvu, má svůj význam. Pokud by např. pan Zeman navštívil Saúdskou Arábii a nasadil si turban, nepovažoval bych to za výzvu ke kulturní toleranci, ale za servilitu a posvěcení omezování lidských svobod. Obecně je však nošení národního symbolu bráno jako projev dobré vůle, a myslím si, že den, kdy si Putin v kovbojském klobouku podá ruku s Trumpem v kosovorotce, bude dobrým dnem pro všechny. ■

①

Humanitární pomoc nemusí být navýšena, pokud dojde ke zlepšení pomoci rozvojové. Jestliže Evropská unie naučí Afriku, jak předcházet krizovým situacím, či jak je samostatně vyřešit, nebude humanitární pomoc tolik potřebná. Nemůžeme Afriku naučit, jak předejít suchu způsobujícímu hladomor, ale můžeme ji naučit rozvíjet obchod s potravinami ze zahraničí a oprotit ji od závislosti na vlastních plodinách. Naučíme-li africké lékaře správně očkovat, předejdeme epidemickým výskytům chorob. Musíme Afriku naučit problémy řešit, nesmíme to dělat za ni. ■

②

Humanitární pomoc nemusí být navýšena, pokud dojde ke zlepšení pomoci rozvojové. Jestliže Evropská unie naučí Afriku, jak předcházet krizovým situacím, či jak je samostatně vyřešit, nebude humanitární pomoc tolik potřebná. Nemůžeme Afriku naučit, jak předejít suchu způsobujícímu hladomor, ale můžeme ji naučit rozvíjet obchod s potravinami ze zahraničí a oprotit ji od závislosti na vlastních plodinách. Naučíme-li africké lékaře správně očkovat, předejdeme epidemickým výskytům chorob. Musíme Afriku naučit problémy řešit, nesmíme to dělat za ni. ■

ČLOVĚK, TVOR SPOLEČENSKÝ

Kam nás zavedou Havlovy děti?

Všichni jsme slyšeli o Husákových dětech – generaci našich rodičů, narozených v období 70. a 80. let minulého století, a generaci, která prožila celé svoje dětství a dospívání v období normalizace a která je dědictvím komunistické společnosti nenávratně poznamenána. Tato generace byla v roce 1989 hlavním hybatelem Sametové revoluce. Mladí lidé a studenti, kteří už nechťeli žít v šedivém a totalitou zmítaném východním bloku, stáli v čele změn, které předznamenaly zásadní změnu naší politické orientace. Naši rodiče chtěli strhnout železnou oponu a mířit na Západ.

Ideály se začaly postupně vytrácet. Nadšení z nových možností a společenských změn rychle vystřídala „blbá nálada“, jak ve svém slavném rudolfinském projevu pronesl v roce 1997 Václav Havel. Z této blbě nálady jsme se zřejmě nedokázali dostat ani po devětatdacetiletých letech od revoluce. Porevoluční společnost jako by se nemohla komunistického dědictví zbavit – a společnost se rychle ocitla v politické i celospolečenské krizi. Nenačili jsme se žít v demokracii a přijmout ji i se všemi jejími negativy. Zájmy politiků se přestaly shodovat se zájmy jejich voličů. Kuponová privatizace, sarajevský atentát nebo opoziční smlouva představují jen několik příkladů z české politiky, které postupně zničily důvěru naší společnosti ve svou politickou reprezentaci.

V uplynulých letech jsme tak mohli sledovat postupnou fragmentaci české společnosti. Korupční aféry a klientelismus vládních politických stran zapříčinily postupnou ztrátu víry v politiku jako takovou. Podobnou krizi můžeme pozorovat i dneš. České republice se ekonomicky daří, tento růst však nejsme schopni využít k tolik potřebným reformám a investicím do školství, infrastruktury nebo sociálního systému, které by naši zemi opravdu dokázaly nakopnout směrem dopředu. Naopak se zdá, že stagnujeme.

Česká společnost totiž neví, kam by chtěla směřovat. Nepanuje celospolečenská shoda ani na elementárních otázkách směřování země. Nevíme, zda chceme mít v Česku liberální demokracii a zda chceme, nebo nechceme patřit do Evropské unie. Lidé zklamaní politikou volí k moci populistické strany. Do svého čela již lidé nechťejí osobnosti přinášející vize, ale charismatické osobnosti slibující rychlá řešení. Různí komentátoři a odborníci sledují polaritu české společnosti na více frontách. Město proti vesnici, úspěšní proti neúspěšným, bohatí proti chudým, vzdělaní proti nevzdělaným, Sudety proti zbytku země. Ať už si vybereme vysvětlení, které se nám líbí nejvíce, jeho kořeny lze dopátrat v odtržení vládnoucích takzvaných elit od majority této společnosti.

Sám Havel opakovaně vzhlížel do budoucna, k nové generaci lidí, kteří stanou v čele této země. Lidí, kteří se již narodili ve svobodné, totalitou nezatížené společnosti. Na západě se pro ně někdy používá označení

mileniálové nebo generace Y. V českém kontextu je ale nejlepší hovořit o Havlových dětech. Lidech, kteří vyrůstali ve svobodné společnosti a měli by v následujících letech konečně otočit její kormidlo jednoznačně pozitivním směrem.

Zatím to ale moc optimisticky nevypadá. Třeba k parlamentním volbám se dle průzkumu agentury Median ze září 2017 chystalo pouze 52 % voličů pod 35 let. Přesně to změřit nemůžeme, v Česku se nedělají exit poll. Jedno číslo je ale ještě více alarmující. Ve srovnání s ostatními zeměmi OECD projevuje nulový zájem o politiku druhý největší podíl mladých lidí – téměř 60 %! Menší zájem o politiku projevují už jen mladí Litevci.

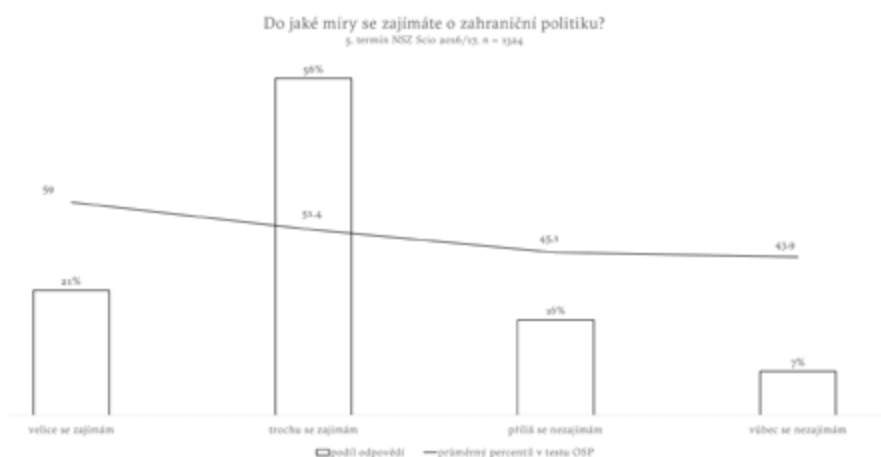
Tato čísla určitě nejsou nezvratná. O politice je potřeba diskutovat, učit se jí porozumět. Jedním ze skvělých způsobů, jak k porozumění přispět, je právě Pražský studentský summit. Diplomatická simulace vás učí diskuzi a práci s informacemi. To vám pak pomáhá lépe porozumět domácí i zahraniční politické scéně. Stejně důležité jako chtít změnit situaci doma je totiž umět porozumět pozici naší země v mezinárodním měřítku.

Když jsme se ptali vysokoškolských uchazečů, kteří psali testy v Národních srovnávacích zkouškách, zda se zajímají o mezinárodní politiku, zjistili jsme velmi zajímavou věc. Čím vyšší zájem o mezinárodní politiku uchazeči projevili, tím lepšího výsledku dosáhli. Je zde příčinná souvislost? Těžko říct. Určitě ale můžeme říci, že vám zájem o svět neuškodí.

I proto je důležité, že se účastníte Pražského studentského summitu. Podněcovat svůj zájem o okolní dění je mimořádně důležité. Jen vzdělaní lidé s celospolečenským přehledem totiž mohou naši zemi dovést k jednoznačnému prozápadnímu a demokratickému směřování. Naším cílem by měla být společnost, která je připravena čelit výzvám 21. století a neohlíží se zpět za svou totalitní minulostí. ■

Jáchym Vintř

předseda UNODC

ČESKÉ POLITICKÉ MYŠLENÍ

Český liberalismus

Co je vlastně liberalismus? Byť se na tom není snadné shodnout, v zásadě je to politická teorie vyznávající jako hlavní hodnotu svobodu. Svobodu vyznání, svobodu od donucování, svobodu vlastnit majetek, vládu práva. Liberalismus si cení individua, rozvíjí lidská a politická práva, věří, že existují nezadatelná práva a základní rovnost mezi lidmi, a tak stvořil občana.

Čechům v 19. století chybělo jazykově české osvícenství i neněmecké měšťanstvo, tehdy tradiční nositel liberálních idejí. Co jim však bylo blízké – a pro národní obrození užitečné –, bylo prosazování občanských práv, pro liberalismus charakteristické.

Už na počátku národního obrození prosazoval Josef Dobrovský rovnost před zákonem, protože „člověk je jeden druhému cele roven“. Nejprve bylo potřeba opevnit sféru jednotlivce a omezit svévolnost panovníka, prosadit konstitucionalismus, dělbu moci.

Když zasedal v letech 1848–49 kroměřížský sněm, který měl pro Rakousko připravit ústavu, v podvýboru pracoval i František Ladislav Rieger, který byl autorem návrhu zákona o základních občanských právech. Argumentoval, že rakouský mocnář vládne nikoliv z boží milosti, ale že zdrojem moci je suverenita lidu. Tehdy to neprošlo a sněm byl brzy rozpuštěn.

U Palackého je liberalismus k nalezení v myšlence, že stát je podřízen potřebám společnosti, že budoucnost Rakouska je ve federalismu, ne v šovinistickém nacionalismu. „Svoboda vůbec jen tam možná jest, kde všichni účastníci společnosti jakékoliv požívají stejného práva, kde nikdo není rodilým pánem, nikdo rodilým otrokem druhého“. Ve svobodném konstitučním státu prostě nemůže být nikdo nad zákony.

Liberální trojici čtyřicátého osmého roku završuje Karel Havlíček Borovský, který mimo jiné zdůrazňoval nutnost vzdělání (což je další liberální princip). V článku *Co jest obec?* tvrdí, že každá obec by měla svému občanu poskytnout co nejlepší vzdělání, tedy pokrok, a zaručit jistotu a bezpečnost, aniž by kvůli tomu byla svoboda omezena víc, než je potřeba. Zasazoval se za občanskou angažovanost a existenci zastupitelského sboru: „Duch občanský, občanské smýšlení chybí v takových obcích, ve kterých občané ve správě obecní žádného podílu nemají.“

Alternativní názor na budoucnost liberalismu v Čechách měl rakouský liberální publicista a poslanec německé národnosti Franz Schuselka. Ten napsal, že jestli chceme být liberální, musíme se poněmčít.

Liberalismus se institucionálně ujal v Rakousku až s ústavou z roku 1867. Ta garantovala základní občanská práva – právo petiční, shromažďovací a spolkové, svobodu vyznání, svobodu slova. S povolením spolkového života vznikla moderní veřejnost.

Liberální tolerance přišla Masarykovi jako indiferentnost. Přesvědčeně tvrdil, že „tolerance není vlažná ani pohodlná“. „Neužívám *laissez faire* – to není žádná součinnost. Svoboda není prázdný rám (...) pravá svoboda dělá místo pro lepší poznání,

lepší organizaci a rozumnější jednání. (...) Svoboda, pane, je stejně těžká jako povinnost.“

Přítom masarykovský program humanity je liberálním programem. Ferdinand Peroutka rozpoznal, že masarykovský realismus má ve skutečnosti k liberalismu blízko. Liberalismus značí malomoc státu, ne, jak myslí Masaryk, lhotejnost. Liberalismus už podle něj dávno neznamena neomezenost jako na počátku anglické industrializace. Liberalismus pochopil, jak píše v článku *Liberalismus po válce* z roku 1923, že „doplňkem svobody je omezení a podmínkou volnosti zákon“. Viděl možnost součinnosti liberalismu se socialismem a nesouhlasil s tím, že liberalismu stojí na straně boháčů: „Nedostatek liberálnosti je nedostatek lidskosti (...) liberalismus stojí jak proti kapitálu, tak proletariátu tam, kde utlačují lidskou osobnost.“

Toto je vlastně velký paradox první republiky. Československo bylo na svou dobu velmi liberální demokracií, aniž by si to Masaryk a další uvědomili. Přestože Čechy nikdy neměly hlubokou tradici ekonomického liberalismu (také proto, že velkokapitalisté byli nejčastěji Němci), politický a kulturní liberalismus zde byl nezanedbatelný. Dalším paradoxem bylo, že nejliberálnější prvorepublikovou politickou stranou byli národní socialisté.

Ani Charta77 se neprofilovala otevřeně liberálně. Nicméně liberální byla. Formovala se na myšlence dodržování základních lidských práv dle platného československého práva, individuální svobody, umělecké svobody. U Václava Havla je otisk liberalismu v důrazu na silnou občanskou společnost a prosazování lidských práv. Nakonec se právě prosazování lidských práv stalo na dlouhou dobu českým poznávacím znamením v mezinárodních vztazích.

Jako kdyby dnes byla ona vlažnost liberalismu opět trnem v oku. A stále platí to, co psal Peroutka o obavě liberála, že se bude zdát měkkým. Přesto věřil. „I kdyby liberalismus na nějakou dobu svou věc, která je věcí lidstva, prohrál, lidstvo se k němu zase vrátí. Pochybuji, že by lidstvo ve svém celku tak zhlouplo, že by si nevážilo svobody. (...) Svobodný člověk, sedící v zahrádce, příznivěji svědčí o své době než nesvobodný člověk, který letí v nějakém stroji na měsíc. (...) Není jiné hnutí, které by dovedlo spolehlivěji čelit nebezpečí, že poněkud menší část lidstva bude ovládána poněkud větší částí, než liberalismus. Jen liberalismus dovede zajistit svobodu menšin. Je nutno, aby liberální zásady staly se základem ústav. Věříme, že se tak stane: liberalismus je nezníčitelný, poněvadž lidská touha po svobodě a volnosti je nezníčitelná.“ ■

Tomáš Krause*šéfredaktor Chronicle*

Generální partner
Pražského studentského summitu

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Zastoupení v České republice

Embassy of Canada
Ambassade du Canada

AUTO ZRUCKÝ
DEALER NISSAN

Partneři

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

RESPEKT

Mediální
partneři

Informační centrum OSN v Praze
United Nations Information Centre Prague

Za podpory

Tiráž

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁŽKY (AMO), Žitná 608/27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz;

Šéfredaktor: Tomáš Krause, tel: 734 477 507, **e-mail:** chronicle@amo.cz;
zástupkyně šéfredaktora: Linda Coufalová; **redakce:** Jakub Drahorád, Jakub Kopřiva, Rafat Kurdi, Daniel Netrval, Tereza Ondráčková, Kateřina Poremská, Jan Spousta; **fotografie:** Romana Červenková, Vojtěch Konečný, Monika Mléčková, Iva Gejdošová, Daniela Klodnerová, Michal Janata, Andrea Tunysová; **sazba:** Linda Coufalová; **layout:** Jan Václav.

Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).